เบญจมาศตัดดอก

ชื่อไทย: เบญจมาศ

ชื่อสามัญ: Chrysanthemum, Mum

ชื่อวิทยาศาสตร์: Chrysanthemum *hybrids*

โดย นางสาวมณฑกาศ ลีมา นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกเบญจมาศ ประมาณ 2,000 ไร่ ผลผลิตของประเทศประมาณ 150 ล้านช่อ/ปี แหล่งผลิตเบญจมาศที่สำคัญ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย เพชรบูรณ์ หนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมาอุบลราชธานี และยะลา เบญจมาศสามารถผลิตได้ดีในพื้นที่ราบของภ และตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงฤดูหนาว (ในฤดู) ซึ่งจะให้ผลผลิต ในช่วงเดือนกันยายน ถึงมีนาคม พื้นที่ที่มีการผลิตตลอดทั้งปี (ในและนอกฤดู) จะผลิตภายในโรงเรือนพลาสติกบนที่สูง แหล่งผลิตเบญจมาศตลาดทั้งปีที่สำคัญ อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย

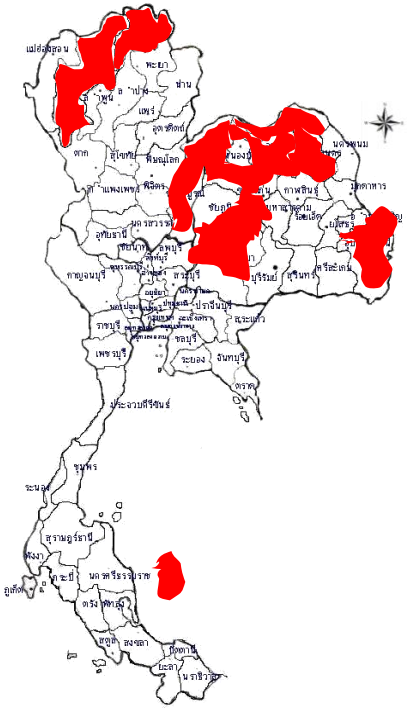

Crop Requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต):

1. ปลูกได้ในดินที่แทบทุกชนิดที่มีการระบายน้ำและอากาศดี มีอินทรียวัตถุสูง มีค่า pH ประมาณ 5.8- 6.5 EC 0.8-1.0 mS/cm
2. อุณหภูมิ กลางคืน 17 – 20 ^{O}C และกลางวัน 17 – 30 ^{O}C
3. ความชื้นสัมพัทธ์ ร้อยละ 70 – 90%
4. ความยาวช่วงมีแสงยาวกว่า 14.5 ชั่วโมง ทำให้มีการเจริญเติบโตทางต้นและใบ
ความยาวช่วงมีแสงสั้นกว่า 14.5 ชั่วโมง แต่ยาวกว่า 13.5 ชั่วโมง ทำให้เบญจมาศเกิดตาดอก
ความยาวช่วงมีแสงสั้นกว่า 13.5 ชั่วโมง ทำให้ตาดอกมีการพัฒนาไปเป็นดอกสมบูรณ์

ต้นทุนการผลิตเบญจมาศ: 275,200 บาท/ไร่/รุ่น

ผลผลิต : เฉลี่ย 155 ล้านช่อ/ปี

รายได้ : 4,073 บาท/ราย/รุ่น

ราคาเบญจมาศตัดดอก เฉลี่ยรายเดือน ปี 2558 - 2559 หน่วย บาท/กำ

ปี/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2558	70.32	70.00	72.50	74.14	80.97	83.21	96.13	94.84	81.90	80.00	82.31	80.00
2559	79.29	79.64	80.00	81.03	90.65	96.90	92.58	90.00	89.67	92.26	89.83	88.23

ที่มา: ตลาดสี่มุมเมือง หมายเหตุ: ราคาเบญจมาศแบบดอกสเปรย์ ผลิตในประเทศ 1 กก./ 1 กำ

สถิติการส่งออกเบญจมาศตัดดอก ปี 2555-2559

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	%การเปลี่ยนแปลง
2555	144,023	4,459,637	
2556	118,187	5,486,241	23
2557	197,865	9,816,348	78
2558	179,356	8,985,992	-8
2559*	165,244	8,007,118	-10

ที่มา: กรมศุลกากร / * ข้อมูล ม.ค. – พ.ย. 59

ในปี **2559** ประเทศที่ไทยส่งออกเบญจมาศมากที่สุด คือ เมียนมาร์ อินเดีย จีน ตามลำดับ โดยใน 2-3 ปี ที่ผ่านมามูลค่าการส่งออกไปเมียนมาร์ อินเดีย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่การนำเข้าจากคู่ค้าอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลง

สถิติการนำเข้าเบญจมาศตัดดอก ปี 2555-2559

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	%การเปลี่ยนแปลง
2555	43,343	3,027,694	
2556	46,145	3,056,656	1
2557	198,352	11,854,712	287
2558	826,811	56,263,054	374
2559*	4,448,039	255,553,208	354

ที่มา: กรมศุลกากร / * ข้อมูล ม.ค. – พ.ย. 59

ประเทศที่ไทยนำเข้าเบญจมาศ เช่น มาเลเซีย เวียดนาม จีน โดยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี และในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีการนำเข้าเบญจมาศจากมาเลเซียมากขึ้นกว่าร้อยละ 354

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1.ใช้พื้นที่น้อย บังคับการออกดอกได้ รายได้ดี มีตลาด 2. วางแผนการผลิต/การตลาดได้ 3. ให้ผลตอบแทนเร็ว คนนิยมใช้ 4. ทนต่อการขนส่ง มีอายุการปักแจกันนาน 5. ขยายพันธุ์ได้ง่ายและมีพันธุ์หลากหลาย	**ด้านการผลิต** 1. ขาดแหล่งพันธุ์ที่ดี ต้นพ่อแม่พันธุ์เก่า อ่อนแอ ไม่มีพันธุ์ใหม่ๆ เข้าสู่ตลาด 2. ขาดแหล่งน้ำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ปลูกได้บางพื้นที่ 3. ต้นทุนการผลิต เช่น สารเคมี อุปกรณ์การผลิต ปุ๋ย และค่าจ้างแรงงาน มีราคาสูงขึ้นทุกปี 4. คุณภาพของดอกไม่ดี ไม่สม่ำเสมอเท่าที่ควร จะสามารถผลิตได้ปริมาณและคุณภาพดีในช่วงฤดูหนาว 5. ปัญหาเรื่องโรคและแมลง **ด้านการตลาด** 1. คุณภาพผลผลิต การบรรจุหีบห่อยังไม่ได้มาตรฐานเมื่อเทียบกับดอกไม้ที่ซื้อจากต่างประเทศ 2. ราคาค่อนข้างแปรปรวน เกษตรกรขาดอำนาจต่อรองในตลาด 3. ปัญหาการตัดราคากันเองระหว่างเกษตรกรในช่วงที่มีผลผลิตออกมาก 4. ปริมาณและผลผลิตที่มีคุณภาพไม่เพียงพอในการส่งออก 5. ปัจจุบันประเทศไทยมีการนำเข้าดอกกุหลาบจากต่างประเทศในปริมาณและมูลค่าที่สูง	1. ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์เบญจมาศพันธุ์ดี และสร้างแหล่งพันธุ์ดีในท้องถิ่นขึ้น 2. พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการใช้น้ำ 3. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้มาตรฐานผลผลิต ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 4. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้เทียบเท่าผลผลิตจากต่างประเทศ 5. ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน 6. จัดทำเอกสาร คำแนะนำ การปลูกไม้ดอกเมืองหนาวและการป้องกันกำจัดศัตรูพืช 7. พัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง ทั้งด้านผลผลิตและตลาด 8. ส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้จำหน่าย ตลอดจนร้านดอกไม้ มีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้กัน และสร้างเครือข่ายการผลิตการตลาด 9. กำหนดพื้นที่ส่งเสริมและเกษตรกรเป้าหมายที่ชัดเจน โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการผลิต